

PLEC DE PRESCRIPCIONS TÈCNIQUES QUE HA DE REGIR EL CONTRACTE PER A L'ADQUISICIÓ D'UNA SELECCIÓ DE QUATRE OBRES DE L'ARTISTA CARLES MENSA, DATADES ENTRE 1960 I 1980

1. OBJECTE DEL CONTRACTE

La Direcció General del Patrimoni Cultural, d'acord amb l'oferta de venda presentada per la senyora Margarita Nuez, està interessada en l'adquisició de les obres següents:

- *Home au*, Carles Mensa, 1979.
- *Dona plorant*, Carles Mensa, 1963.
- *Caps amb gran bola damunt*, Carles Mensa, 1964.
- *Ye-yé*, Carles Mensa, c.1968.

2. CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES

Carles Mensa (Barcelona, 1933-1982) és una de les figures més rellevants de la Nova Figuració catalana dels anys seixanta i setanta. La seva trajectòria vital va quedar marcada per l'exili infantil derivat de la Guerra Civil: amb només tres anys fou separat de la seva família i enviat a Casablanca, iniciant un llarg periple que no finalitzà fins al retrobament familiar a Barcelona l'any 1950. Aquesta experiència contribuï a configurar una sensibilitat crítica que es reflectiria posteriorment en la seva producció artística.

Des de ben jove es dedicà al dibuix i treballà amb litògrafs i ceramistes, mentre desenvolupava una formació autodidacta que trobà una referència decisiva en l'obra de Giorgio de Chirico, descoberta a l'exposició Pintors italians celebrada a la Virreina de Barcelona l'any 1957. El 1960 presentà la seva primera exposició individual al Museu Municipal de Mataró i, pocs anys després, el 1963, exposà a la Galeria Balarte de Barcelona, on establí contacte amb el crític Vicente Aguilera Cerni, que contribuï a donar projecció internacional a la seva obra mitjançant diverses exposicions itinerants a Itàlia.

A partir de mitjan anys seixanta consolidà un llenguatge propi que evolucionà des d'un expressionisme figuratiu intens cap a una figuració social de fort contingut crític. El 1965 participà, juntament amb Artigau i Cardona-Torrandell, en una destacada exposició al Col·legi d'Arquitectes de Barcelona amb el suport d'Alexandre Cirici, i formà part també de l'exposició d'Estampa Popular Catalana al costat d'alguns dels artistes més destacats del moment. El 1967 fou guardonat amb una beca de l'Institut Francès de Barcelona que li permeté viatjar a París i aprofundir en els contactes internacionals, especialment amb els ambients

artístics italians, on exposà de manera regular. Aquell mateix any participà en la fundació del moviment Intrarealista, juntament amb Cardona-Torrandell, Norman Narotzky i Cesáreo Rodríguez-Aguilera.

La seva obra es caracteritza per una iconografia crítica i al·legòrica poblada de militars, burgesos, toreros i altres figures associades als mecanismes del poder polític, econòmic i moral. Influint per la Nova Figuració, el pop art, el surrealisme i determinades formulacions barroques, Mensa desenvolupà un realisme crític de gran intensitat expressiva que esdevingué una de les aportacions més singulars de l'art català durant el franquisme. El seu compromís social i polític es mantingué constant al llarg de tota la seva carrera.

Durant les dècades de 1960 i 1970 exposà regularment a Catalunya, Itàlia i altres països europeus. El 1980 presentà obra a Bremen (Alemanya) i realitzà a la Sala Pelaires de Palma la seva darrera exposició individual. El febrer de 1982 participà amb èxit a ARCO 82 de Madrid, poc abans de la seva mort prematura, produïda aquell mateix any quan només tenia quaranta-sis anys.

La seva producció constitueix un dels testimonis més sòlids del realisme crític català de la segona meitat del segle XX, i destaca per la seva capacitat de combinar experimentació formal, compromís social i una mirada incisiva sobre les estructures de poder i les contradiccions de la societat contemporània.

Les quatre obres objecte d'adquisició constitueixen una selecció representativa de la trajectòria artística de Carles Mensa. Aquest conjunt permet recórrer els principals àmbits de producció de l'artista, alhora que documenta el seu desenvolupament creatiu.

Dona plorant (1963) és una obra realitzada en una etapa inicial de la trajectòria de l'autor, vinculada als primers desenvolupaments del seu llenguatge expressionista figuratiu. La pintura s'inscriu en el moment dels seus personatges dramàtics i deformats, marcats per una forta càrrega emotiva i existencial, sota la influència d'artistes com Dubuffet i Schumacher. La figura femenina representada constitueix un exemple significatiu de l'interès de l'autor per la representació de la vulnerabilitat humana i de les tensions psicològiques que caracteritzen la seva producció dels primers anys seixanta. L'obra permet documentar una fase fonamental de l'evolució artística de Mensa, anterior a la consolidació del seu realisme crític i de les iconografies socials que definirien la seva maduresa creativa.

Caps amb gran bola damunt (1964) correspon a un moment de consolidació del llenguatge personal de l'artista, caracteritzat per una figuració d'alt contingut

simbòlic i per la construcció d'escenes que transcendeixen la mera representació de la realitat. La composició, articulada entorn d'un grup de caps humans dominats per una gran forma esfèrica, posa de manifest l'interès de l'artista per la condició humana, les relacions de poder i la tensió entre individu i col·lectivitat. Mitjançant una figuració expressiva i una marcada simplificació formal, construeix una imatge d'alta intensitat visual que anticipa algunes de les preocupacions temàtiques que desenvoluparà al llarg de la seva carrera i que el situen dins els corrents renovadors de la figuració catalana dels anys seixanta.

Ye-yé (ca. 1968) es troba vinculada a l'interès de Carles Mensa pels imaginaris de la cultura popular i les transformacions socials de les dècades de 1960 i 1970. La pintura incorpora referències a la joventut urbana i als nous models culturals associats a la modernització de la societat, un fenomen que l'artista interpreta des d'una mirada crítica i sovint irònica. Mitjançant un llenguatge figuratiu contundent i una clara síntesi formal, Mensa construeix una imatge que reflecteix les tensions entre consum, aparença i identitat, aspectes recurrents en la seva producció. L'obra exemplifica la incorporació de temes contemporanis dins la Nova Figuració catalana i mostra la capacitat de l'artista per transformar referents de la cultura de masses en vehicles de reflexió social.

Home au (1979) s'inscriu en el moment de maduresa de l'artista, caracteritzat per una figuració de forta càrrega simbòlica i crítica, en què els personatges esdevenen vehicles de reflexió sobre el poder, la condició humana i les estructures socials. L'obra pertany al període en què Mensa consolida un llenguatge personal construït a partir de l'expressionisme, la influència del pop art i una iconografia vinculada a la representació crítica de la societat contemporània. Aquesta peça és representativa de la producció dels darrers anys de la seva trajectòria i permet il·lustrar l'evolució d'un dels artistes més destacats de la figuració catalana de postguerra.

L'interès d'aquesta selecció rau en el fet que permet representar de manera sintètica però significativa l'evolució artística de Carles Mensa al llarg de més de quinze anys de producció, des dels seus primers plantejaments expressionistes fins a les formulacions més personals i crítiques de la seva maduresa. Les quatre obres seleccionades constitueixen una mostra coherent dels principals temes i recursos plàstics que caracteritzen la seva trajectòria.

La incorporació d'aquest conjunt a la Col·lecció Nacional contribuiria a reforçar la representació d'un artista destacat de la figuració catalana de la segona meitat del segle XX, alhora que permetria documentar diferents moments de la seva

evolució creativa i posar en valor la seva aportació a la renovació dels llenguatges figuratius en el context de l'art català contemporani.

Les obres seran dipositades entre el Museu Nacional d'Art de Catalunya i el Museu de Valls.

3. IMPORT

La senyora Margarita Nuez, amb NIF 36421515A, proposa l'adquisició de la selecció per un import de 43.000,00€ + IVA corresponent.

4. CESSIÓ DELS DRETS DE REPRODUCCIÓ, DISTRIBUCIÓ I COMUNICACIÓ PÚBLICA

El preu de venda inclourà l'obra i, amb caràcter no exclusiu, els drets de reproducció, distribució i comunicació pública a favor del Departament competent en matèria de cultura de la Generalitat de Catalunya, per a la seva exposició pública i la seva explotació en qualsevol format, per qualsevol canal, sempre que es dugui a terme sense ànim de lucre i amb finalitats de difusió de la cultura, educatives, d'investigació, d'exhibició, de comunicació, de préstec, de col·lecció, d'arxiu, de conservació o de transparència, per a tots els països del món i fins que l'obra passi a domini públic.

El Departament de Cultura podrà cedir aquests drets en aquestes mateixes condicions, amb caràcter no exclusiu, al Museu o centre d'art dipositari o que aculli les obres, mitjançant el document corresponent, amb el coneixement de l'artista o dels seus drethavents.

Les obres no es podran reproduir fragmentades o modificades, en cap cas, sense prèvia autorització de l'artista o dels seus drethavents. Qualsevol altra modalitat d'explotació diferent de les relacionades en els documents contractuals i de cessió de drets que se signin per a la tramitació de la compra-venda i, en tot cas, qualsevol tipus d'explotació amb finalitat lucrativa (comercial, *merchandising*, etc.) haurà de ser prèviament acordada per les dues parts.

Sempre que se citin les obres caldrà que hi consti el nom de l'artista, títol de l'obra i any. Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional de Fotografia, nom de l'equipament dipositari, número d'inventari del GPG.

5. FORMA DE PAGAMENT

El pagament es farà efectiu en un sol termini un cop lliurades les obres.

6. TERMINI DE LLIURAMENT

Les obres hauran de ser lliurades en el termini de trenta dies després de la signatura d'aquest contracte.